

2019–2021 m. DNKP 2020 m. planuota kriterijaus „Maisto produktų ir jų žaliavų mėginių, atitikusių nustatytus reikalavimus, dalis (proc.)“ vertinimo reikšmė – 96,5 %. Faktinė reikšmė – 95,8 %. Įgyvendinimas – 99 %.

2020 m. ištirti 15 051 mėginys (mikrobiologiniai rodikliai 6 735, cheminiai – 6 373, jusliniai: 156, radiologiniai: 1 602, GMO: 185), iš kurių 631 mėginys neatitiko nustatytų reikalavimų (mikrobiologiniai rodikliai – 392, cheminiai – 214, jusliniai – 25, radiologiniai – 0, GMO – 0).

2019–2021 m. DNKP 2020 m. planuota kriterijaus „Su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus (proc.)“ vertinimo reikšmė – 96,5 %. Faktinė reikšmė – 89,0 %. Įgyvendinimas – 92,0 %.

Vadovaujantis 2020 m. valstybinės kontrolės metu atrinktų maisto ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų valstybinių mėginių tyrimo planu, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) teritoriniai departamentai su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų (toliau – MBM) mėginius tyrimams ėmė iš rinkos (didmeninės ir mažmeninės prekybos ir jų platinimo vietose) ir maisto (gyvūninio ir negyvūninio) produktų gamybos subjektuose. Ypatingas dėmesys, atrenkant mėginius, buvo skirtas netradiciniams plastikiniams virtuvės ir stalo reikmenims, kurių plastike yra naudojami priedai iš natūralių šaltinių (pvz., bambuko):

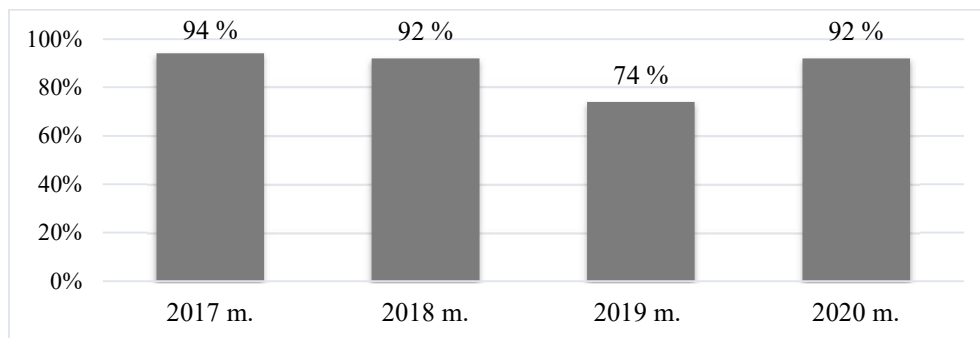
- 2020 m. VMVT inspektoriai rinkoje atrinko 20 pavadinimų plastikinių daugkartinių stalo ir virtuvės reikmenų, indų (puodelių, užkandžių dėžučių, indų rinkinių, dubenėlių), kurių plastike yra natūralių priedų (bambuko, kukurūzų ir kt.), mėginių, kuriuos ištyrus laboratorijoje nustatyta, kad 4 (20,0 %) jų išsiskyrusios sudedamosios dalys (melaminas, formaldehidas) viršijo Europos Komisijos reglamente (ES) Nr. 10/2011 nurodytus didžiausius leistinus kiekius.

- Ištyrus rinkoje atrinktus 10 metalinių virtuvės įrankių, indų (emaliuoti dubenys, puodai, dangomis padengti kepimo indai) mėginių, nustatyta, kad visi (100 %) atitinka Lietuvos higienos normoje HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ nustatytus reikalavimus: išsiskiriantys sunkiųjų metalų – švino ir kadmio – kiekiai neviršijo didžiausių leistinų kiekių.

- Gyvūninio ir negyvūninio maisto produktų (mėsos, žuvies, pieno, vaisių, uogų ir daržovių konservų, gėrimų) gamybos įmonėse atrinkus 20 padengtų danga metalinių pakuočių (skardinių, dangtelių) mėginių ir juos ištyrus laboratorijoje, nustatyta, kad visi (100 %) atitinka 2018 m. vasario 12 d. Komisijos reglamente (ES) 2018/213 dėl naudojimo lakuose ir dangose nustatymui nustatytus reikalavimus: cheminės medžiagos bisfenolio A kiekis neviršijo didžiausio leistino kiekio.

Iš viso valstybinės kontrolės metu atrinkta ir akredituotoje Nacionalinėje visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijoje ištirta 50 MBM mėginių, kurių 46 (92 %) atitiko teisės aktų reikalavimus.

2017–2020 m. MBM mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus, procentais (%)

2019–2021 m. DNKP 2020 m. planuota kriterijaus „Skerdžiamų gyvūnų skerdimo proceso higienos kontrolės mėginių dalis, atitinkanti nustatytus reikalavimus (proc.)“ vertinimo reikšmė 98,6 %. Faktinė reikšmė – 97,0 %. Įgyvendinimas – 98,0 %.

2020 m. skerdžiamų gyvūnų skerdyklose atrinktų skerdimo higienai įvertinti mėginių *Salmonella* spp. aptikimo, aerobinių kolonijų ir enterobakterijų skaičiaus nustatymo tyrimams 97,0 % atitiko 2005 m. lapkričio 15 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 2073/2005 dėl maisto produktų mikrobiologinių kriterijų nustatytus skerdimo higienos kriterijus. Lyginant su 2019 m., stebimas vertinimo kriterijaus reikšmės gerėjimas (2019 m. 91 % gyvūnų skerdyklose atrinktų mėginių *Salmonella* spp. aptikimo, aerobinių kolonijų ir enterobakterijų skaičiaus nustatymo tyrimams atitiko reikalavimus).

2019–2021 m. DNKP 2020 m. planuota kriterijaus „Vietinės produktų gamybos naujų maisto tvarkymo subjektų, mažais kiekiais gaminančių maisto produktus ir tiekiančių juos tiesiogiai galutiniam vartotojui, skaičiaus didėjimas, lyginant su praėjusiais metais (proc.)“ vertinimo reikšmė – 7,0 %. Faktinė reikšmė – 21,0 %. Įgyvendinimas – 297 %.

2019 m. pabaigoje įsigaliojo nauji higienos reikalavimai, skirti smulkiems augalinio maisto gamintojams. Taip pat VMVT parengė supaprastintus maisto gamybos namuose reikalavimus, taikomus privačiuose butuose ar panašiose patalpose nedideliais kiekiais gaminamam maistui. Siekiant užtikrinti maisto saugos reikalavimų įgyvendinimą, ūkio subjektams 2020 m. vykdyta informacijos sklaida apie supaprastintas maisto tvarkymo sąlygas ir jų konsultavimas apie pagrindinius maisto saugos užtikrinimo principus. Įvertinus maisto tvarkymo veiklą mažais kiekiais įteisinusių asmenų skaičių, nustatytas žymus negyvūninio maisto ūkio subjektų, tiekiančių rinkai maistą mažais kiekiais, skaičiaus augimas (nuo 24 subjektų 2019 m. iki 230 subjektų 2020 m.).

2020 m. naujai registruotų gyvūninio maisto ūkio subjektų, tiekiančių mažais kiekiais rinkai gyvūninius produktus, skaičius taip pat augo (2019 m. buvo registruoti 604 ūkio subjektai, o 2020 m. buvo registruotas 671 ūkio subjektas).